

A kisebbségkutatás húsz évének állomásai

Fennállásának huszadik évfordulóját ünnepli a Magyarorsággkutató Tudományos Társaság. Ebből az alkalomból ma jubileumi tudományos tanácskozást szervezett Gábrity Molnár Irén, az intézet elnöke Szabadkán, a Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar dísztermében. A konferenciát megelőzően megnyitották a Magyarorsággkutató Tudományos Társaság alkalmi kiállítását, és bemutatták az intézet legújabb, Kisebbségkutatás Vajdaságban című kötetét. Ezt követően szakmai előadásokat hallhattak az érdeklődők Gábrity Molnár Iréntől, Csányi Erzsébettől, Takács Zoltántól, Ricz Andrástól, Mirnics Károlytól, Pap Tibortól, valamint Mátyus Ákostól. A tanácskozáson olyan témákban fejtették ki nézeteiket az előadók, mint a Felsőoktatási intézménykapcsolatok egy határral szabdaltn régióban, A magyar kisebbségi közösség helyzete Szerbia jogi-politikai rendszerében, valamint Vajdaság népességének háború okozta attitűdjei.

A Magyarorsággkutató Tudományos Társaság elmúlt 20 évéről Gábrity Molnár Irén elmondta, hogy az évek során volt néhány állomás, ami hatott a közéletre, az értelmiségi rétegekre és a politikumra, és kutatási eredményeik olykor a magyar állam határon túli politikájának egyes részeit is befolyásolták.

A Magyarorsággkutató Tudományos Társaság a háború kezdetekor a vajdasági magyarság identitásának definiálására kezdte meg munkáját. Később a talpraállási lehetőségeket keresték. Gábrity Molnár Irén szerint a megmaradáshoz látni kell a jövőképet. Ehhez pedig segítség kell. Nem az elvándorlás a cél, de ez nem azt jelenti, hogy nem kell külföldre utazni. A szakemberek, a szakmai tudás és a tőke cirkulációja nagyon fontos. Akkor tudjuk megőrizni a vajdasági magyarságot a szülőföldjén, ha nem zárjuk be vízummal, paranccsal vagy szegénységgel, hanem engedjük hogy kinyíljon, és lássa a kibontakozási lehetőségeket, de vissza kell vonzani azzal, hogy itt is van munka és láthat életperspektívát. Az esélylehetőségeket kell kitapasztalni és ehhez tudatosítani kell a vajdasági magyarsággal, hogy ez egy életképes közösség. Akkor nem kell arról beszélnünk, hogy csak fogyunk, nem tudunk magyarul, külföldre megyünk és mindenki pesszimistán látja a dolgokat. Meg kell találni az életképes szempontokat. Jelenleg egész Szerbiában az Európai Unióhoz való csatlakozás előtti helyzetfelmérés zajlik, így most a intézet is ezen munkálkodik. A Magyarorsággkutató Tudományos Társaságot 1991-ben jegyezték be Szabadkán. Az intézet két évtizede folyamatosan tudományos kutatóműhelyként tevékenykedik, tíz éve a Magyar Tudományos Akadémia rendszeres támogatásával. Eddigi munkájában több százan vettek részt. 25 kötetet jelentetett meg, 26 tudományos konferenciát szervezett, 49 kutatási projektumban vett részt, és 29 intézménnyel/szervezettel tartja a partnerkapcsolatot.

Gy. V.